

# QUÆSTIO MEDICA

## QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS MANE DISCUTIENDA

### IN SCHOLIS MEDICORUM, DIE JOVIS XIV. DECEMBRIS.

M. PETRO YVELIN; Doctore Medico, Præfide.

*An sanguis utilius mittitur primo quam medio graviditatis tempore?*

**Q**UONIAM olim novum fuit, nunc vetus est in gravidis mulieribus venam incidere absque ullo abortus periculo, qui antea menebatur, nec sine aliqua veri specie, si sanguis ea largitate semel funderetur, quæ mulieris prægnantis vires omnino exhauriret. Verum hujus humoris partem mittendi ratio, rem præstat longè securiorem. Deinde pleraque sunt quæ semel aut rarius visa, non debuerunt præcepto tradi, observatione potuerunt, nec usu excoli. Atque adeo hoc auxilii genus in pueris infansibusque utiliter experimur artis sapientiam quorundam auctoritati antepositi. Quasi venæ sectionem impatiens consilium eo potissimum dirigi debeat, ut non quæ ætas sit, neque quid in corpore intus geratur, sed quæ vires sint peritè intelligat, ex eis collecturas, possit necne superesse sanguis qui in una muliere duo corpora simul sustinet. Omnique graviditatis tempore vena tuto scabatur, tum verò tutissimè, cum præsentia indicantis affectus magis urgebit; quippe in prima aut ultima ætate imbecillior, in media vegetior; si tamen absit injuria functionum, hanc illi hominum generi debitam, vena quæque abest. Nec etiam gravidæ mulieri ea deest sanitatis virtus, quæ audacissimo corporis muneri laudem magis excesserit.

**V**ENÆ sectio princeps & palmarium suo merito audit remedium, utrique hominum statui, ægro & salubri pariter propositum. Adeo diversis modis immutat corpus, seu morbus præcaveri, seu curari debeat, ut nec ab uno indicante, nec certo definitum possit, inter tot indicantium genera, ab utro magis indicetur. Nimiam, quæ morbum minuat, sanguinis copiam vacuat; pravam, quæ eundem facit, qualitatem temperat; præcipitem in alienas partes humorem revocat, & effusum ad præferibendum copiam & locum designandum. Atamen principis præsidii occasio tum præsertim se offeret, cum nova aut major quædam perniciæ à cumulatorum sanguine sanitati imminet. Quamobrem Athletarum corpus hæc veluti redundans succi vitatem infert, aut toti corpori plenioris molem, sed quatenus huic vel illi excremento magis affinis exilit, longe alia partibus internis, vel externis creat aut pollicetur mala. Sin minus qua parte solet purus vel impurus erumpere, naribus, hæmorrhoidibus, utero, ad eandem pristino motu se refert; tum verò magis si ulla naturæ præscriptione eo inclinat, ut mensum specie copiosius iramptentium, admirabilem uteri conatum interrumpat, divinam fortis texturam facilius obruat, suffocetque primo quam medio graviditatis tempore.

**T**OTA graviditas (quæ muliebri corporis est dispositio, quâ fetus utero continetur, diu gestatur,) numeratur ab eo tempore quo uterus semen arctè complexus est, usque dum fetus effluxu, abortu excludatur, aut legitimo partu brutis animantibus quam sapientes quique, pronunciant, quod muliere rogabuntur. An utero gerit? An jamdiu? Quis sexus fortum distinguit? Et quod erit ei nascendi tempus? Quorum omnium certa cognitio vix ad medicorum animos statim pervenit, nedum ad obstetricum digitos, sed cum naturæ reservatur; Non fenum modo naturæ opificem, aut nativum matris calorem, vena hanc intelligo (quæ artis jam interest) incredibilem efficacitatem seminis paterni; aut, quod idem est, quod idem est, aliquo nominis & officio modo, neque naturâ discrepantes: nempe à quo intra uterum tota pendet, & sanguine materno, hominis delineatio, necnon nutritio, ceteræque ejusdem functiones, dum proprio sanguine extra uterum vitum in utero corpus, alio atque alio tempore movet, extra uteri latebras promovet, & excludit, septimo, nono, deimo vel alio mense præter expectationem sæpè nasciturum. Quæ de re si nemo possit numeros ullos tenere, vel babylonios, quam rent. Atamen si ulla est sapientum prudentia vulgi opinionis servare in hac tanta humanæ fabricationis caligine; primum graviditatis tempus metiemur primâ quâque oneris utero suscepti suspitione, & eâ quæ ex suppressa mensium consuetudine magis ac magis invaleret. Unde nemo non intelligit; tunc securiorem utilioremque dari venæ sectionis locum, quo majus periculum, velut latenti in semine homunculo, residebit ex inutili & noxiâ tam copiosi sanguinis redundantiâ, quæ in gravidarum mulierum venis, visceribus, utero retinebitur ad factum omnino corruptendum, factam pluribus malis cumulandam.

**N**IMIRUM sanæ mulieres quæ suo fecunditatis curriculo neque lactant neque uterum ferunt; ex sanguinis jacturam patiuntur singulis mensibus ad heminas plus minus duas. En multa fetus materia, quæ longè imparibus viribus tractandâ, pauculo femini proponitur; id quidem uteri sinu susceptum, velut arctissimum naturæ agro fovetur, & circumfusus semine sine sensu è proximis venis admittit quam exilissimam sanguinei rores tenuitatem; quæ tertio die principem corporis partem (saliente punctulo) designat in pullo, quidni & in homine, qui etiam trigesimo quadagesimo conceptionis die, bellè conformatus, nequidem pullo, vix fornicæ aut api æqualis inventus est à naturâ Mythagogis. Quorsum igitur tanta humoris quasi amona, nisi ut hominis semen, plantarum semine longè delicatius, in uvidiori loco statim extingatur per sanguinis eubito minuendi incuriam. Cujus semper penitebit eum, pudebitque qui primo graviditatis tempore, nonnumquam in mulieribus comprehendit solitas periodos mensium, tum magnâ fetus conservandi providentiâ, adhuc recurrentium, tum majore artis documento. Esto enim uberius alimentum, grandiori fetus quasi necessarium concedatur, quod suis membranis involuto corpori, suis quoque numeris absoluto factis sit ad vasa umbilicalia, placentam & adeo numerosam partium suppellectilem, quo antionis tempore, magis ac magis locupletandam à quadagesimo circiter die, usque ad legitimam exclusionis horam. Verum quid est, quod primis, constitutendi fetus, quasi momenti, trepidas, hæmophobe, vulgi opinione magis quam legitimâ indicatione ductus, quæ tunc sanguinis missionem suadet cum natura paucissimi eget & copiosiori redundat.

**N**ATURA igitur in fingendo fetu mater parçissima, ni succurras, luctabitur cum nimio sanguine, & ab eo primis graviditatis temporibus, vim esse passura. Huic quidem blandius affluenti amicè interest ac præstè; sed vehementius irruenti prima humor mole, Molam, quæ fetus & mola novarum nuptarum gaudio sæpe illust; venæ sectionis negligentiam medicis sæpius exprobat; fere nunquam utero elapsa quin aliqua sanguinis profusio, exeuntem sequatur aut antecedit. Porro si interficiet, hæc eadem appetentiam dejiciet & depravabit; nauseam vomitumque ciebit; ventrem diarrhæa aperiet; acriori subest fluxum humorum stimulo iritabit uterum; thoracem spirandi & tussendi difficultate premet, capitis dentiumque dolorem tem quæ, scitis, ineunte graviditate, superioribus venis, procurata, tot vivendi labores longo propulset, & cum omnino providisset (nec adeo tenuis valetudinis) statum qui deinceps quarto aut quinto conceptionis mense, magis vigere incipit, venis suo sanguine non amplius turgidulis. Ideoque certius conjicitur præteritum esse omne non modo effluxus aut abortus, verum etiam morbi periculum, cui tempestiva venæ sectio longè securius occurrisset.

*Ergo sanguis utilius mittitur primo quam medio graviditatis tempore.*

## DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Ioannes Robert.

M. Claudius Paylon.

M. Franciscus de la Chambre, Regiæ Medicus ordinarius, & Regina Francorum primarius.

M. Ludovicus Gayan.

M. Petrus Yvelin, Præfex.

M. Alanus Lamy.

M. Franciscus Vezou.

M. Raymondus Vasset.

M. Claudius Quartier.

Proponebat Lutetiæ NICOLAUS RAVEAU, Parisinus, A.R.S.H. MDCLXXIII.

